

KIRŞEHİR AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ
Yeni Türkiye'nin Yenilikçi Üniversitesi

**KRİZ DÖNEMİNDE
FARKLI BİR
YÖNETİM
YAKLAŞIMI**

aydep EĞİTİMDE
KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

www.ahievran.edu.tr

aydep EĞİTİMDE
KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
AYDEP KOORDİNATÖRLÜĞÜ

aydep.ahievran.edu.tr

GİRİŞ

GİRİŞ

Kriz dönemleri, kişisel ve kurumsal açıdan tam bir dayanıklılık testi niteliğindedir. Bu süreçte bireylerin ve kurumların krize ne ölçüde hazırlıklı olduğu, kriz yönetme becerisi, esnek karar alma ve kaynakları etkili kullanma gibi birçok unsur devreye girer. Zor zamanlarda ve kriz dönemlerinde en fazla gereksinim duyulan şey organizasyon becerisidir. Beklenmedik anlarda karşılaşılan güçlüklerin üstesinden gelebilmek için kriz yönetimi devreye girer. Kriz yönetimi, normal zamanlardan farklı olarak, süreci en sağlıklı biçimde yönetmek amacıyla olağanüstü kararlar alma ve olağandışı yöntemlere başvurmak zorunda kalabilir.

Kriz dönemlerinin yönetiminde etkili olan bir diğer husus yöneticilerin krizi yönetme konusundaki öngörülerini ve kriz sürecindeki isabetli kararlarıdır. Ancak yöneticilerin krizi başarıyla yönetebilmeleri güçlü bir istişare mekanizması, çeşitli konular için ekiplerin oluşturulması, kriz sürecine ilişkin veri toplanması, paydaşlar arasında veri paylaşımı, ekipler arasında görev dağılımı gibi birçok tedbire başvurması gerekir. Etkili bir kriz yönetimi için üç aşamalı bir plan söz konusudur. Bunlar;

- 1-Kriz öncesi hazırlıklar,**
- 2-Kriz anındaki uygulamalar ve**
- 3-Krizden çıkış ve normal sürece geçiş.**

KRİZ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR

Kriz öncesi hazırlık, olası kriz durumlarına yönelik öngörüler üzerine kurulur. Kriz öncesi hazırlık, yönetimlerin görev alanlarına ilişkin kapsamlı değerlendirmeleri ve olası gelişmelere yönelik perspektife sahip olmalarına bağlı olarak yürütülür. Yönetimler genellikle kurallara bağlı ve standart uygulamaları tercih ederler. Bu nedenle işleri hep aynı yöntemlerle ve standart uygulamalarla yürütmeye çalışırlar. Hatta benzer araçlar kullanılması tercih edilir. Ancak ekili yönetimler, gücünü olağan zamanlardaki standart uygulamalar ve standart araçlardan

değil olağanüstü zamanlarda devreye sokacakları alternatif yönetimler ve araçlardan alırlar. Olağanüstü zamanlar için hazırlık yapmak ve bu dönemlerde kullanılacak yöntem ve araçları tasarlamak çoğu defa gereksiz bir maliyet olarak nitelendirilebilir. Ancak gelecek projeksiyonu yapan yönetimler, beklenmedik gelişmeler karşısında hizmetlerini kesintiye uğramadan yürütebilmek için normal zamanlarda olağanüstü dönemler için tedbir almaya çalışırlar. Kriz öncesi hazırlık döneminde beklenmedik olası durumlara ilişkin senaryolar

üzerinden çeşitli planlar yapılır. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi kriz öncesi dönemde önemli çalışmalar yürütmüş ve kriz döneminde kullanılan güçlü bir altyapı oluşturmuştur. 2015 yılında geçirdiği yönetim değişikliği sonrasında Yenilikçi Üniversite sloganını belirleyen Üniversite, öncelikle bilişim altyapısını güçlendirmek amacıyla e-kampus projesini tamamlamıştır. Bu proje kapsamında üniversitenin bilişim altyapısını güçlü bir donanıma kavuşturulmuş, kriz döneminde elektronik ortamda yürütülen hizmetlerin aksama-dan devam etmesi sağlanmıştır.

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi kriz sırasında dinamik bir süreç yönetimi sergilemiştir. Krizin birçok sektörde etkisi olacağına dair ilk işaretler alındıktan sonra eğitim sektörünün de bundan etkileneceği değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler ışığında uzaktan eğitim konusunun gündeme geleceği öngörüsünde bulunulmuş ve uzaktan eğitim müdürlüğünün çalışmaları gözden geçirilmiştir. Daha sonra kriz sürecinde eğitimin kesintiye uğramadan yürütülmesi için istişareler yapılmış ve zihinsel olarak sürecin yönetimine yönelik tedbirler değerlendirilmeye başlanmıştır. Bu süreçte öğretim elemanları ve öğrencilerimizi bilgilendirici duyurular ve açıklamalar yapılmıştır.

Eğitim faaliyetleri örgün eğitim yoluyla fiziki yakınlık, karşılıklı etkileşim, ortak mekân ve materyal kullanımı şeklinde yürütülmektedir. Ancak deprem, yangın, sel vb. doğal afetler yanında salgın hastalıklar, savaş ve terör olayları nedeniyle örgün eğitime uzun süre ara vermeyi gerektirecek durumlar yaşanabilmektedir. En son Dünyada ve Türkiye’de yaşanmakta olan Covid-19 salgını nedeniyle örgün eğitime ara verilmiştir. Beklenmedik salgın nedeniyle bir anda eğitim kurumlarını farklı yöntemler kullanmaya mecbur bırakmıştır. Bu süreçte gerek Millî Eğitim Bakanlığı gerekse Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından okula devam edemeyen öğrencilerin eğitim ihti-

yacını gidermeye yönelik çeşitli uygulamalar hayata geçirilmiştir. YÖK tarafından alınan karar neticesinde 30 Mart 2020 tarihinden itibaren yükseköğretim programlarında uzaktan eğitim öğretime geçmiştir. Ancak eğitim kurumları bu süreci yönetmekte bocalamış; çeşitli arayışlar içerisine girmişlerdir. Gerek sürecin yürütülmesine yönelik yasal mevzuat eksikliği gerekse bu sürecin yürütülmesinde ihtiyaç duyulan teknolojik ve yazılımsal yetersizlikler eğitimin aksamasına neden olmaktadır. Bu kapsamda uzaktan eğitim içeriğinin hazırlanması ve sunumunda hangi yöntemlerin kullanılacağı, uzaktan ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin ne olacağına ilişkin yanıtlanması gereken birçok soru bulunmaktadır. Geline nokta, beklenmedik olağanüstü durumlarda eğitim hizmetlerinin aksamadan devam ettirilebilmesi için güçlü bir teknolojik altyapıya ve eğitim süreçlerinin yönetimini sağlayacak işlevsel yazılımlara ihtiyaç bulunmaktadır.

Eğitim kurumlarında yürütülen uzaktan eğitim faaliyetlerinin iki önemli parametresi bulunmaktadır. Bunlardan ilki uzaktan eğitimin yapılmasını sağlayan teknik donanım ve yazılımlardır. Örgün eğitim için geliştirilen ve Öğrenme Yönetim Sistemi olarak nitelendirilen bu tür yazılımlar, uzaktan eğitimde etkili bir şekilde kullanılabilir. Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Eğitimde Kalite Güvence Siste-

mi kapsamında geliştirdiği AY-DEP Öğrenme Yönetim Sistemi sayesinde salgından en az etkilenen kurumlardan birisi olmuştur. 30 Mart 2020 tarihinden itibaren uzaktan eğitime başlayan Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinde bütün dersler senkron eğitimler şeklinde yürütülmektedir. Bu sistem üzerinden öğrenci sınıf listeleri oluşturulmakta, yoklama alınabilmekte, ödev verilebilmekte, yapılan ödevler değerlendirilmektedir. AYDEP yazılımı salgın döneminde çok hızlı biçimde kullanılmaya başlamıştır. AYDEP yazılı sayesinde senkron (eşzamanlı/canlı/etkileşimli) ve asenkron (etkileşimsiz/dosya paylaşımlı) dersler yapılabilmektedir.

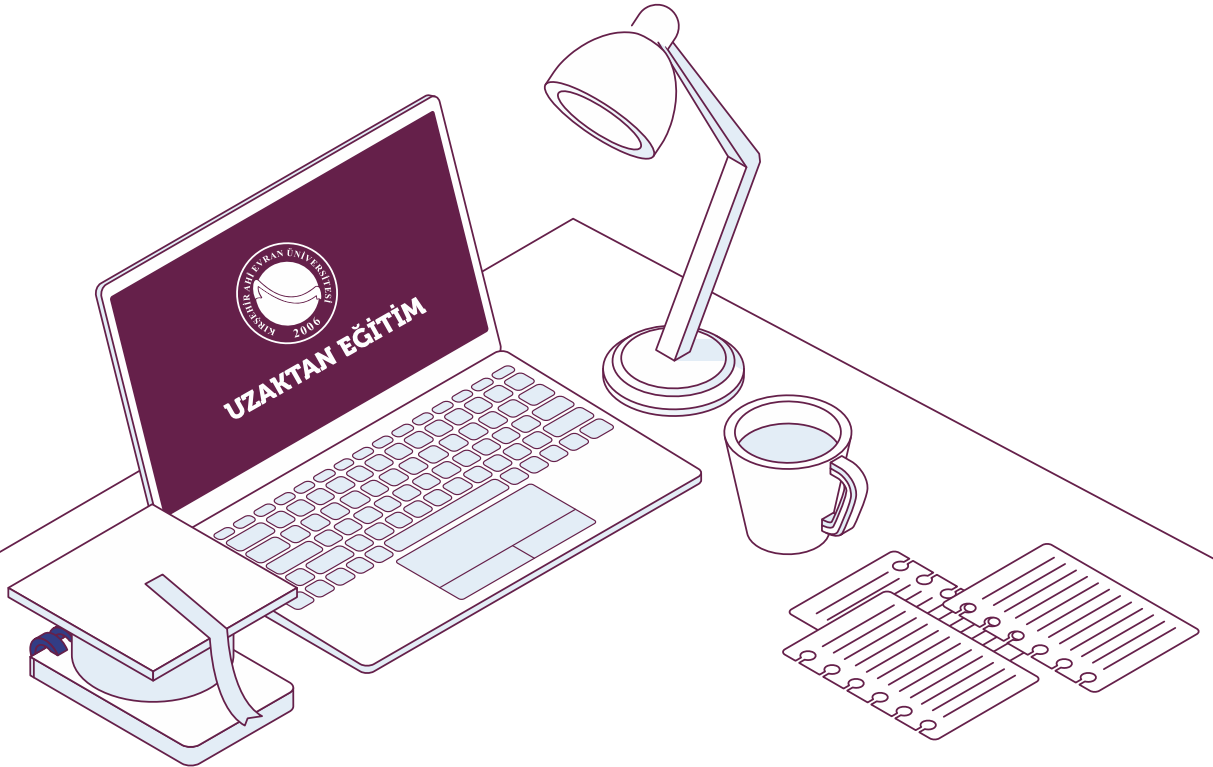
Uzaktan eğitimin ikinci önemli parametresi, ölçme ve değerlendirmedir. En az birincisi kadar önemli olan ölçme ve değerlendirme, eğitim faaliyetinin en temel unsurlarından birisidir. Çeşitli yöntem ve araçları olan ölçme ve değerlendirme, uzaktan eğitim sürecindeki üzerinde en fazla tartışılan konulardan biri haline gelmiştir. Sınav güvenliği ve adaletli değerlendirme gibi ölçme ve değerlendirmenin temel konuları eğitimcileri çözüm üretmeye zorlamaktadır. Uzaktan eğitimin önemli parametrelerinden birisi, ölçme ve değerlendirmedir.

Ancak bu süreçte iki önemli konu karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan ilki mevzuat diğeri ise sınav güvenliğidir. Halihazırda Üniversitelerde akademik

başarının nasıl belirleneceğine ilişkin düzenlemeler ve sınav yönetmelikleri bulunmaktadır. Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar incelendiğinde dönem sonu sınavlarının gözetimli ortamda yapılması gerektiği (Madde 12/2) ve gözetimsiz ortamda gerçekleştirilen sınavların genel değerlendirmedeki oranının %20 den daha fazla olamayacağı (Madde 12/3) hükümleri bulunmaktadır (YÖK, 2014). Salgının uzaması ve gözetimli ortamlarda sınav yapılamama riski nedeniyle uzaktan eğitimle yapılan derslerde ölçme ve değerlendirmenin nasıl yapılacağı büyük bir belirsizlik oluşturmaktadır. Gerekli yazılımsal altyapının oluşturulamaması halinde değerlendirmelerin tümüyle denetimsiz

ortamda gerçekleşme olasılığı bulunmakta, bu durumda mevzuatla çelişkili uygulamalara yol açması beklenmektedir. Üniversitenin dersleri uzaktan eğitim yöntemleriyle yapma konusundaki başarısına rağmen ölçme ve değerlendirme konusunda önemli belirsizlikler bulunmaktadır. Birçok devlet üniversitesinde olduğu gibi Kırşehir Ahi Evran Üniversitesinde de uzaktan eğitim için kullanılacak güvenli sınav yazılımı henüz bulunmamaktadır. Literatürde güvenli e-değerlendirme şeklinde tanımlanan bu tür yazılımların olmaması, öğrenciler hakkındaki alınacak kararların geçerliliğini tartışmalı hale getirmektedir. Zira uzaktan eğitim süreçlerinde elektronik ortamda yapılan sınavlarda geçerlik ve güvenilirlik sorunlarının oluşmasına ne-

den olmaktadır. Öğrenciler için hayati öneme sahip bu kararlar onların herhangi bir dersten geçti-kaldı ve/veya başarılı/başarısız oldukları şeklinde yansıtacağı gibi mezun aşamasında olanlar için daha kritik sonuçlara neden olabilmektedir. Sınav güvenliği konusu bu süreçte çözülmesi gereken en önemli sorunlardan biridir. Yenilikçi bir vizyona sahip olan Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, eğitimde Ar-Ge faaliyetlerine büyük önem vermektedir. Bu süreçte güvenli e-sınav üzerinde çalışmalarını başlatmıştır. Üzerinde çalışılan yazılım sayesinde Uzaktan Eğitimde Kalite Güvencesi oluşturmak amacıyla mevcut Öğrenme Yönetim Sistemini geliştirme çalışması yürütmektedir.

Kriz Yönetim Oluşumları

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Covid-19 salgını döneminde krizi yönetme konusunda hızlı ve profesyonel bir anlayışla gerekli hazırlıkları yapmıştır. Krizin ortaya çıktığı ilk günden itibaren sürecin yönetiminde profesyonel oluşumlardan yararlanma kararı vermiştir. Bu kapsamda ilk iş olarak Senato tarafından Üniversite AYDEP Koordinatörlüğü kurulmuştur.

Üniversite AYDEP Koordinatörlüğünün Kurulması

Yüksek Öğretim Kurulu tarafından Üniversitelerde eğitime üç hafta ara verilmesi kararının hemen ardından eğitimin aksamaması için ne gibi önlemler alınabileceği değerlendirildi. Bu süreçte uzaktan eğitim konusunda neler yapılabileceği üzerinde duruldu. Üniversitenin kendi öz kaynaklarıyla geliştirilen ve Eğitim Fakültesinde pilot olarak kullanılan AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi yazılımının bu süreçte nasıl kullanılabileceği değerlendirildi. AYDEP'in pilot uygulama sonuçları değerlendirilerek tüm birimlerde kullanılması kararı alındı. Bu karar sonrasında AYDEP'in uygulanması sürecini yönetecek bir Koordinatörlük kurulmasının faydalı olacağına karar verildi ve bu amaçla bir rektör yardımcısının başkanlığında çeşitli akademik birimlerden öğretim üyelerinin ve Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı ile Bilgi İşlem

dairesi Başkanlarının da bulunduğu 10 kişilik bir AYDEP Koordinatörlüğü kuruldu. AYDEP Koordinatörlüğü toplanarak sürecinde yönetiminde öncelikli işler kapsamında bazı kararlar aldı. Koordinatörlük kendi içerisinde görev dağılımı yaparak bir koordinatör yardımcısı ve bir sekreteryaya belirledi.

AYDEP Teknik Destek Ofisinin Kurulması

AYDEP Öğrenme Yönetim Sisteminin uygulanmasında ortaya çıkabilecek teknik aksaklıklara müdahale etmesi amacıyla AYDEP Teknik Destek Ofisi kurulmuştur. Teknik destek ofisi Üniversite bünyesinde görev yapan bilişim uzmanlarından oluşmaktadır. Ofis üyeleri akademik birimlerde uzaktan eğitim kapsamında yaşanacak sorunları çözme konusunda görevlendirilmiştir.

Birim AYDEP Koordinatörlüklerinin Kurulması

Akademik birimlerde AYDEP Koordinatörlükleri oluşturulmuştur. Oluşturulan Birim AYDEP Koordinatörlüğünde yetkili bir koordinatör belirlenmiş ve Üniversite AYDEP Koordinatörlüğüne bildirilmiştir. Bu koordinatörlük birimlerde AYDEP'e ilgili çalışmaları yürütmek ve birimlerde ortaya çıkabilecek aksaklıkların çözümünde katkı sağlayacaktır. Birim AYDEP Koordinatörlüğü uzaktan eğitim

programının hazırlanmasından sorumludur. Bu süreçte Bölüm sorumluları ile irtibata geçerek uzaktan eğitim programının hazırlanması için gerekli bilgileri almaktadır.

Bölüm AYDEP Sorumlularının Belirlenmesi

Akademik birimlerde Birim AYDEP Koordinatörlüğüne destek olmak amacıyla Birim AYDEP sorumluları oluşturulmuştur. Bölüm AYDEP sorumluları kendi bölümlerinde uzaktan eğitim ve AYDEP sistemine ilişkin olarak öğretim elemanlarının karşılaştıkları sorunları çözme konusunda görevlendirilmişlerdir. Sorunları hem Birim AYDEP Koordinatörlüğüne iletmekte hem de Üniversite bünyesinde oluşturulan AYDEP Destek ofisine iletmektedirler. Bölüm Sorumluları Bölüm bazında uzaktan eğitim programlarının hazırlanmasında aktif rol almaktadırlar.

Uzaktan Eğitim Uygulamaları

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi kriz döneminde eğitimin kesintiye uğramadan devam ettirilmesi için aşamalı bir plan uygulamıştır. YÖK'ün yükseköğretim kurumlarında eğitime üç hafta ara verildiğine ilişkin kararının ardından uzaktan eğitim çalışmalarının nasıl yürütülebileceği değerlendirilmiş ve bu süreçte AYDEP sisteminin kullanılabileceğine karar verilmiştir. AYDEP

üzerinden yapılacak uzaktan eğitim uygulamasına hazırlık olmak üzere 23 Mart 2020 tarihinde yalnızca Enstitülerle sınırlı olmak üzere uzaktan canlı ders uygulaması başlatılmıştır. Üniversitemizde uzaktan eğitim konusunda üç aşamalı bir yol izlenmiştir:

1-Aşama (Teorik derslerin %20'sinin canlı ders şeklinde yapılması):

Üniversitemiz AYDEP koordinatörlüğü tarafından 2019-2020 Bahar döneminde okutulan teorik derslerin %20'sinin AYDEP sistemi üzerinden canlı ders şeklinde yapılmasına karar verilmiştir. Bu karar gereği 30 Mart 2020 tarihinde canlı ders uygulaması başlatılmış, hafta boyunca toplam **352** ders için canlı ders yapılmış, bu derslere toplam **7.995** öğrenci katılmıştır. Bu hafta yapılan canlı derslere öğrenci katılımı **%50,11**'dir.

2-Aşama (Tüm teorik derslerin canlı ders şeklinde yapılması):

30 Mart - 3 Nisan tarihleri arasında yapılan canlı derslere ilişkin uygulama AYDEP Koordinatörlüğü tarafından değerlendirilmiş, elde edilen sonuçların cesaret verici olması nedeniyle ortak zorunlu dersler ve Pedagojik Formasyon ders-

leri dışındaki tüm teorik derslerin AYDEP sistemi üzerinden canlı ders şeklinde yapılması kararı alınmıştır. Bu karar sonrasında AYDEP Birim Sorumluları tarafından hızlı bir şekilde kendi birimlerindeki teorik derslerin sayısını belirlemeleri istenmiştir. Bir sonraki adımda belirlenen teorik derslerin canlı olarak yapılabilmesi için Uzaktan Eğitim Canlı Ders Programı hazırlanmıştır. Hazırlanan programda birimler için belirli gün ve saatler oluşturulmuş ve her birim yapacağı canlı dersler programa işlemiştir. Böylece **6-11 Nisan 2020** tarihinde tüm teorik dersler için canlı ders uygulaması yapılmıştır. Bu hafta canlı ders yapılan toplam teorik ders sayısı **2.237**, bu derslere katılan öğrenci sayısı ise **35.833** olmuştur. Bu hafta yapılan canlı derslere öğrenci katılımı **%41**'dir. İlk haftaya kıyasla ikinci haftadaki canlı derslere katılım oranı %50'den %41'e düşmüştür. Öğrencilerimizin canlı derslere katılım durumu program türlerine ve akademik birimlere, hatta bölümlere göre değişkenlik göstermektedir. Buna göre canlı derslere en yüksek katılım **%87** ile Kaman Uygulamalı Bilimler Yüksekokulunda olurken, en düşük katılım **%23.3** ile Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulunda gerçekleşmiştir. Derse katılım konusundaki

bir diğer belirleyici etken dersin saati ile ilgilidir. Örneğin Sabah 9:00'daki derslere katılım **%31** iken 18:20'deki derslere katılım **%50** olarak gerçekleşmiştir.

3-Aşama (Ortak dersler ve uygulamalı derslerin uzaktan eğitim yoluyla yapılması):

İki haftalık deneyimlerden yola çıkılarak daha önce kapsam dışında tutulan ortak teorik dersler ile pedagojik formasyon grubu derslerin de canlı dersler şeklinde yapılmasına karar verilmiştir. Kararın ardından bu dersler için canlı ders programı hazırlanmış ve 14 2020 tarihinden itibaren uygulama başlatılmıştır. Ayrıca uygulamalı derslerin asenkron biçimde yapılmasına karar verilmiş; bu derslerin hem uygulanma süreci hem de değerlendirmesine yönelik bir anket çalışması yapılmıştır. Öğretim elemanlarına uygulanan anket sonucunda uygulamalı derslerin ölçme ve değerlendirmesinde hangi yöntem ve araçların kullanılacağı belirlenmiştir. Elde edilen veriler ışığında hazırlanan tavsiye niteliğindeki kararlar, 13 Nisan 2020 tarihinde Senato kararı ile kesinleşmiştir. Böylece Üniversitemiz bünyesindeki bütün derslerin aksamadan yapıldığı bir aşamaya gelinmiştir.

Yapılan Araştırmalar

1

Uzaktan
Eğitim Katılım
Durum
Araştırması

2

Öğrenci
Araştırması

Öğretim
Elemanı
Araştırması

3

Uzaktan Eğitim Katılım Durum Araştırması

AYDEP sistemi üzerinden yürütülen uzaktan eğitim konusundaki durumu belirlemek amacıyla yapılmıştır. AYDEP sistemi

veri tabanından elde edilen veriler kullanılarak yapılan araştırma kapsamında birimlere göre uzaktan eğitime katılım duru-

mu belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca saatler itibarıyla uzaktan eğitime katılım durumu belirlenmiştir.

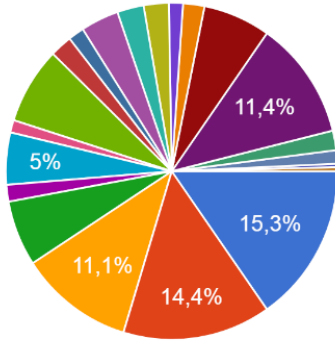

Öğrenci Araştırması

Öğrencilerin uzaktan eğitim konusundaki görüşlerinin belirlenmesi amacıyla oluşturulan 11 maddelik bir anket hazırlanmış ve kısa mesaj ile tüm öğrencilere gönderilmiştir. Öğrenci araştırmasına yaklaşık üç bin öğrenci katılmıştır.

Öğrenim gördüğünüz birim?

2781 Yanıt

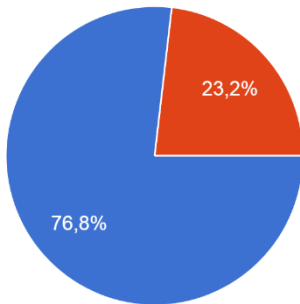

- Eğitim Fakültesi
- Fen Edebiyat Fakültesi
- İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
- Tıp Fakültesi
- İslami İlimler Fakültesi
- Mühendislik-Mimarlık Fakültesi
- Neşet Ertaş Güzel Sanatlar Fakültesi
- Sağlık Bilimleri Fakültesi

▲ 1/3 ▼

AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığıyla gerçekleştirilen çevrimiçi canlı derslere katılıyor musunuz?

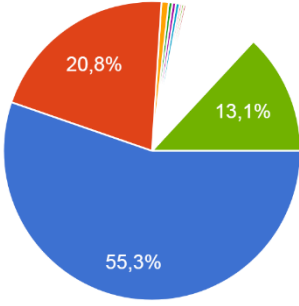
2781 Yanıt

- Katılıyorum
- Katılmıyorum

Ankete katılan 2781 öğrencinin %77'si AYDEP Öğrenme Yönetim sistemi üzerinden verilen çevrim içi canlı derslere katıldığını belirtmiştir. Bu öğrencilerin %35,7'si canlı derslerin tamamına katıldığını belirtirken, %30,2'si çoğuna katıldığını belirtmiştir. Öğrencilerden %23,8'i canlı derslerin çok azına katıldığı ortaya çıkmıştır. Anketi yanıtlayan öğrencilerden %10,4'ü ise canlı derslerin hiçbirine katılmadığını belirtmiştir. Anketi yanıtlayan öğrencilerin %21'i ise çevrimiçi derslere katılma konusunda sürekli sorun yaşadığını belirtmiştir.

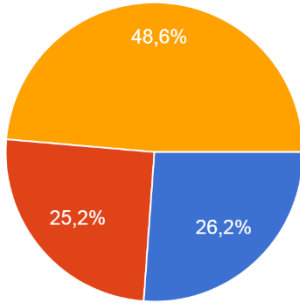
AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığıyla gerçekleştirilen çevrimiçi canlı derslere (katılamıyorsanız) katılmama nedeniniz nedir? 2781 Yanıt

- İnternetim sınırlı
  - İnternet bağlantım yok
  - Katılıyorum
  - Katılıyorum
  - Çok verim alamıyorum ve bu durum b...
  - Çalışıyorum
  - İnternet sınırlı ve çekmiyor
  - çalışıyorum
- ▲ 1/13 ▼

Çevrim içi canlı derslere katılmadığını belirten öğrencilerin katılmama nedenlerine bakıldığında ise %52'si internetinin sınırlı olduğunu, %20'si internet bağlantısının olmadığını belirtmiştir.

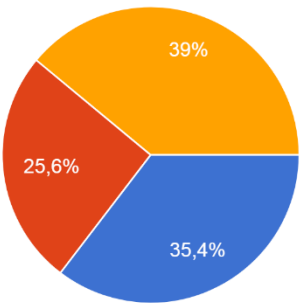
AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığıyla gerçekleştirilen çevrimiçi canlı derslerin süresi yeterli mi? 2757 Yanıt

- Evet
- Kısmen
- Hayır

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen çevrimiçi canlı derslerin süresinin yeterli olup olmadığı sorulmuştur. Bu soruya verilen yanıtlara bakıldığında öğrencilerin %26,1' evet derken, %25,3'ü kısmen cevabını vermiştir. Anketi yanıtlayan öğrencilerin %48,7'si çevrim içi dersler için ayrılan süreyi yeterli bulmadığını belirtmiştir.

AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemindeki ders materyallerini kullanıyor musunuz? 2781 Yanıt

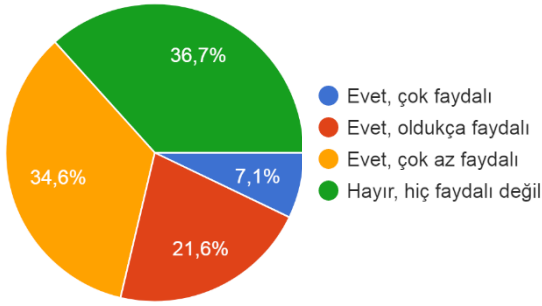
- Evet
- Kısmen
- Hayır

Araştırmada öğrencilerin sisteme yüklenen ders materyallerini kullanıp kullanmadıkları sorulmuştur. Verilen yanıtlara bakıldığında öğrencilerin %35,4'ü evet derken, %25,7'si kısmen cevabını vermiştir. Öğrencilerin %38,9'u ise sisteme yüklenen ders materyallerini kullanmadığını belirtmiştir.

AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığıyla gerçekleştirilen çevrimiçi canlı dersleri faydalı buluyor musunuz?

2781 Yanıt

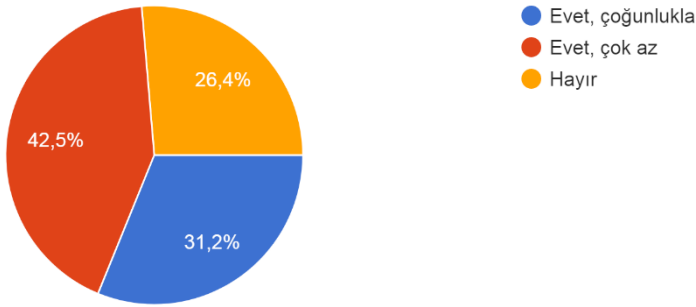

Araştırma kapsamında öğrencilere yapılan çevrimiçi canlı derslerin yararlı olup olmadığı sorulmuştur. Bu soruya verilen yanıtlara bakıldığında, öğrencilerin %30'u çok faydalı olduğunu belirtirken, %34,6'si çok az faydalı olduğunu belirtmiştir. Anketi yanıtlayan öğrencilerin %36,6'sı ise çevrim içi canlı dersleri hiç faydalı bulmadığı ortaya çıkmıştır. Çevrim içi derslerin faydalı olmamasının nedenlerine ilişkin açık uçlu bir soruya verilen yanıtlar oldukça çeşitlilik göstermektedir. Yanıtlar incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğu sü-

renin kısıtlı olmasını gerekçe olarak göstermişlerdir. Öğrencilerin önemli bir kısmı eğitimin yüz yüze olmasını gerekçe gösterirken, önemli bir diğer neden olarak öğretim elemanlarının hızlı ders anlatmasını bazıları ise internet bağlantısından kaynaklanan sorunları gerekçe göstermişlerdir. Belirtilen diğer nedenler arasında, motivasyon ve heyecan eksikliği, psikolojik sorunlar, odaklanamama, soru sormama, not alamama, sadece sunum yapılması, etkileşim olmaması, ev ortamı olması gibi nedenler bulunmaktadır.

AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığıyla gerçekleştirilen çevrimiçi canlı dersler etkileşimli gerçekleştiriliyor mu?

2781 Yanıt

Araştırma kapsamında öğrencilere AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi aracılığıyla gerçekleştirilen çevrimiçi canlı derslerin etkileşimli yapıp yapılmadığı sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya verilen yanıtlara bakıldığında öğrencilerin %31,3'ü evet derken, %42,4'ü çok az cevabını vermiştir. Anket katılanların %26,3'ü ise çevrim içi canlı derslerin etkileşimli olmadığını belirtmiştir.

Öğrencilere AYDEP Öğrenme Yönetim Sisteminin en büyük eksikliğinin ne olduğu sorulmuştur. Öğrencilerin verdiği yanıtlar incelendiğinde süre, bağlantı sorunu, derslerin sonradan izlenememesi, sınav sisteminin belirsizliği, öğretim elemanlarının ses ve görüntü problemlerinin olması gibi nedenlere vurgu yapmışlardır. Öğrencilerin önemli bir kısmı ise sistemde herhangi bir eksiklik olmadığını belirtmiştir.

aydep

EĞİTİMDE KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

Öğretim elemanlarına yönelik iki farklı araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalardan ilki uzaktan eğitim kapsamında **uygulamalı derslerin hangi metotlarla yapılabileceğine yönelik iken ikinci-**

si ölçme ve değerlendirme için hangi yöntemlerin ve araçların kullanılabileceğine yöneliktir. Her iki araştırma uzaktan eğitim sürecinde eğitimin daha sağlıklı biçimde yürütülmesi ve öğrenci-

lerimizin bu süreçten en az etkilenebilmesine yöneliktir. Yapılan her iki araştırma verileri analiz edilmiştir. Buna göre araştırmaya 21 farklı birimden toplam 300 öğretim elemanı katılmıştır.

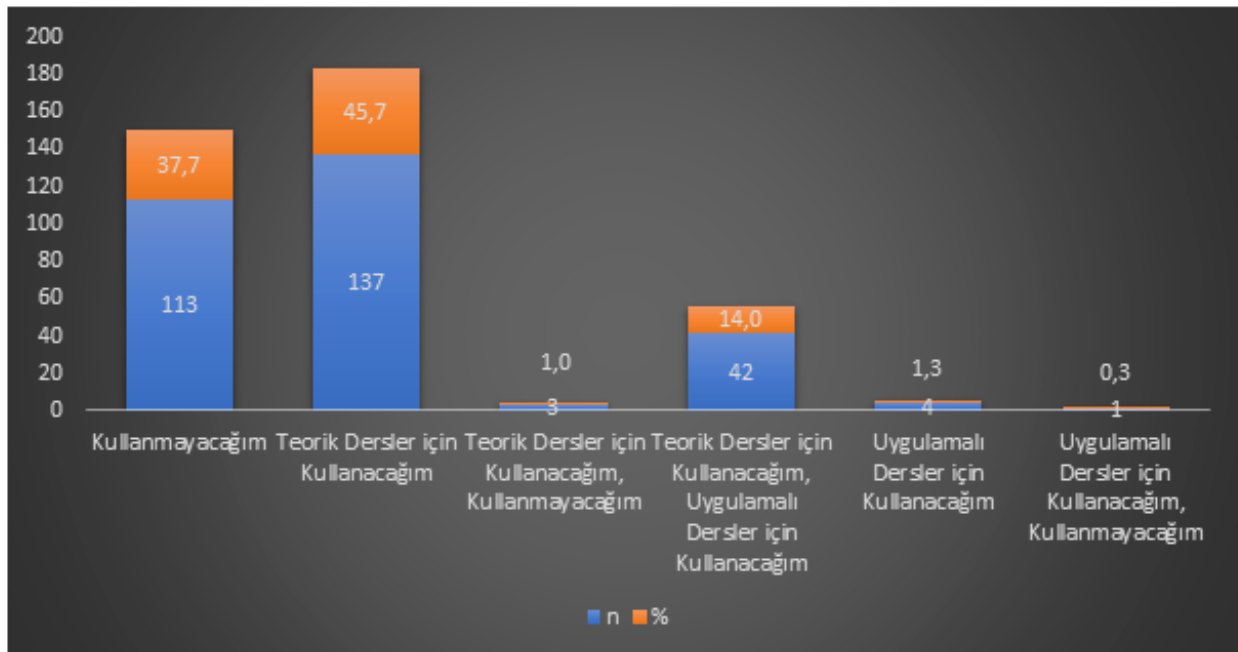
Tablo 3. Verilen Derslerin İçeriği

Verilen Derslerin İçeriği	n	%
Beceri yoğun	38	12.7
Bilgi yoğun	262	87.3

En çok katılımın (%19.7) Fen Edebiyat Fakültesi ve (%18) Eğitim Fakültesi'nden olduğu gözlenirken, en az katılım (%0.3) Beden Eğitimi ve Spor Yüksek-

kokulu, Enformatik Bölümü ve Türk Dili Bölümü'nden gerçekleşmiştir. Elde edilen sonuçlara göre öğretim elemanlarının neredeyse yarısı (%45.7) teorik

dersler için çevrimiçi testleri kullanmayı önerirken, uygulamalı dersler için çevrimiçi test yapılmaması yönünde görüş bildirmişlerdir.

Şekil 1. Katılımcıların çevrimiçi testle ilgili görüşleri

Öte yandan öğretim elemanlarının yarıya yakını çevrimiçi yazılıları kullanmayı önermemiştir. Öğretim elemanlarının 1/3'ü (%32) teorik dersler için performans ödevi/görevi kullanılabilirliğini belirtmiştir. Performans ödevi/görevinin uygulamalı

dersler için kullanılabilirliğini belirtenlerin oranı %20.3'dir. Bu sonuçlar performans ödevi/görevi kullanma eğiliminin çevrimiçi test ve çevrim içi yazılı sınavlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarının çok büyük bir ço-

ğunluğunun (%80) e-mülakat uygulamasını kullanmayı düşünmediklerini belirtmişlerdir. Buna karşın öğretim elemanlarının %12.3'ü teorik derslerde, %7.7'si ise uygulamalı derslerde e-mülakat kullanmayı düşündükleri ortaya çıkmıştır.

Tablo 4. İhtiyaç Duyulan Materyaller

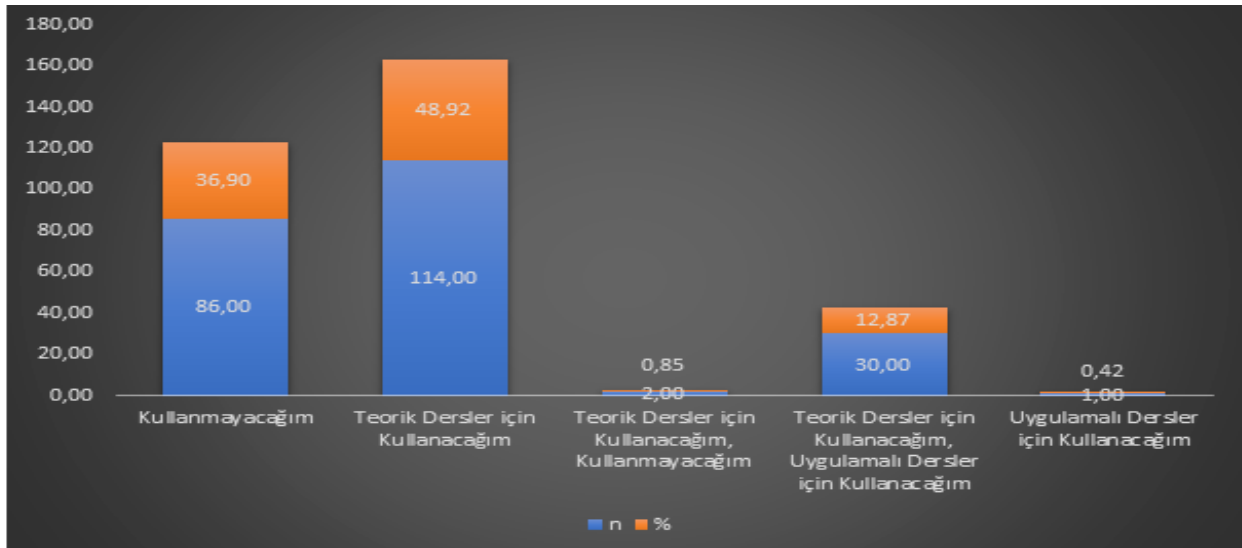
Materyaller	n	%
E-Mülakat için Bireysel Canlı Görüşme Kaydı	29	9,7
Dijital İçerik	43	14,3
Görüntü	55	18,3
Hiçbiri	1	0,2
İş teslim	1	0,2
Metin (Word Dosyası, PDF)	199	66,3
Öğretim üyesinin sınav oturumu sırasında öğrencinin cihazını kontrol etmek için program ayarlarını ayarladığı özel bir tarayıcı	1	0,2
Ses Kaydı	28	9,3
Sınav Kağıdı (Online Test ve Yazılı Uygulaması)	210	70
Video Kaydı	89	29,7
Her öğrenci ile e-mülakat mümkün değil	1	0,2
Dijital Uygulama	21	7,0
Ppt sunu dosyası	1	0,2
Web bağlantı linki	1	0,2

*Katılımcılar birden fazla seçenek işaretleyebildikleri için toplam katılımcı sayısını geçebilir.

Öğretim elemanlarının değerlendirme işlemi yapabilmek için ihtiyaç duydukları materyallerle ilgili görüşlerine bakıldığında büyük çoğunluğu

(%70) sınav kağıdı ve metin belgesine (%66.3) ihtiyaç duydukları görülmektedir. Ayrıca video kaydı (%29.7), görüntü dosyası (%18.3), dijital içerik

(%14.3), e-mülakat için bireysel görüşme kaydı (%9.7), ses kaydı (%9.3) ve dijital uygulama (%7) ihtiyacı belirtilmiştir.

Şekil 7. Teorik ağırlıklı derse girenlerin çevrimiçi test ile ilgili görüşleri

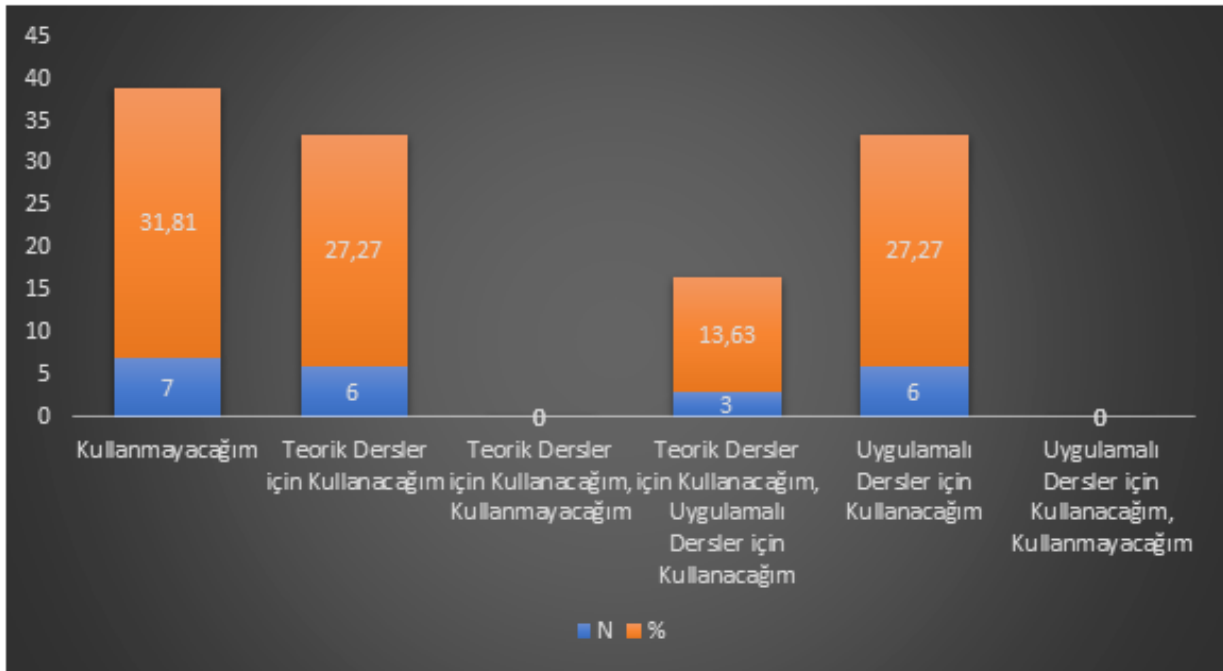

Öğretim elemanlarının öğrencilerin hazırladıkları performans ödevi/görevlerini nasıl puanlayacaklarına ilişkin görüşlerine bakıldığında çoğunluğunun (%60,3) genel izlenim yöntemi ile, daha sonra (%32,7) puanlama yönergesi yöntemi ile ve çok azı (%7) karşılaştırma yöntemi ile değerlendirecekleri anlaşılmıştır. Daha akademik olan puanlama yönergesine göre değerlendirmenin öğretim elemanlarının sadece üçte biri tarafından yapılacak olması, geriye kalanların daha az akademik

yöntemleri kullanacak olmaları performans değerlendirme ile ilgili tutarlı puan verme konusunda güçlükler yaşanacağına işaret etmektedir. Öğretim elemanlarının teorik-uygulamalı dersler için çok büyük oranda çevrimiçi test uygulamasından yana olmadıkları görülmektedir. Hem teorik hem uygulama dersi olan öğretim elemanları çevrimiçi testleri daha çok teorik dersler için kullanacaklarını belirtmişlerdir. Çevrim içi yazılı sınavlarının çoğunlukla teorik ağırlıklı derse giren öğretim ele-

manları tarafından kullanılacağı anlaşılmaktadır.

Uygulama ağırlıklı derse giren öğretim elemanlarının yarısından fazlası (%54.54) çevrimiçi yazılı sınav kullanmayacaklarını belirtmişlerdir. Bu derslerde çevrimiçi yazılı sınav kullanacaklarını belirtenlerin oranı %18.18'dir. Bu sonuçlara göre çevrimiçi testlere göre çevrimiçi yazılı sınavları kullanma eğiliminin daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

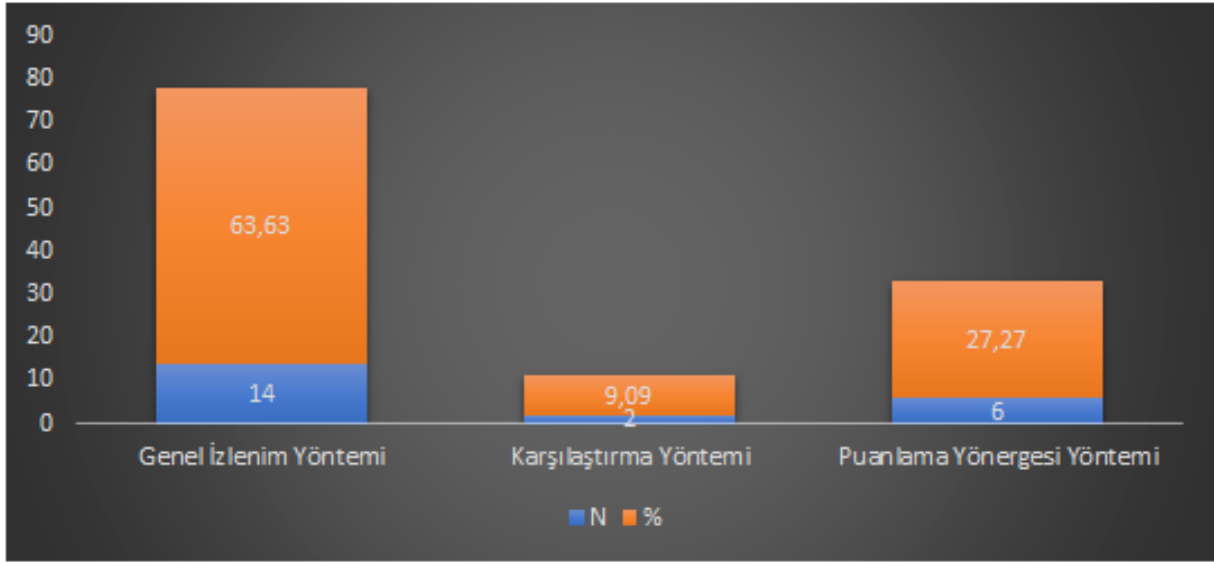

Şekil 14. Uygulama ağırlıklı derse girenlerin performans dayanaklı değerlendirme ile ilgili görüşleri

Araştırma kapsamında katılımcı öğretim elemanlarından bazılarının elektronik sınav uygulamalarına, bazılarının ise performans değerlendirmeye daha yakın oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda öğretim elemanlarına her iki imkânın

da sağlanması önerilmektedir. Böylelikle öğretim elemanları derslerine uygun değerlendirme yaklaşımını uygulayabileceklerdir. Öğretim elemanları ayrıca ses kaydı, video, içerik gibi farklı formatta ders ve değerlendirme materyali kul-

lanmak istemektedirler. Öğretim elemanlarının çoğunluğu performans dayanaklı değerlendirmeyi puanlama anahtarı olmadan (genel izlenime ve karşılaştırmaya dayalı olarak) puanlamak istemektedirler.

Şekil 20. Uygulama ağırlıklı derse giren katılımcıların performans görevlerini nasıl puanlayacakları ile ilgili görüşleri

Bu durumun verilen puanların güvenilirliğini zedeleyeceği düşünülmektedir. Bazı öğretim elemanları notlandırma yapılırken sadece 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar dönemi için geçti/kaldı şeklinde önerilerde bulunmuşlardır. Öğretim elemanlarının açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlardan da benzer sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Öğretim elemanlarının bazıları öğrencilerin teknik sorunlar yaşayabileceğini öne sürerek online değerlendirmenin adaletli olmayabileceğini belirtmişlerdir. Bazı Öğretim elemanları da salgın sona erdikten sonra hızlandırılmış ders ve örgün sınav yapılabilmesini belirtmişlerdir.

Araştırma kapsamında elde edilen bu görüşler oldukça değerli bulunmuştur. Yapılan değerlendirmeler ışığında öğretim elemanlarının yürüttükleri dersler için farklı ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanma konusunda serbest bırakılmasının daha uygun olacağına karar verilmiştir. Ancak gerek uzaktan eğitimin yapılması ve gerekse uzaktan eğitimde değerlendirme sürecine ilişkin olarak kapsamlı bir düzenleme yapılmasının daha doğru olacağı değerlendirilmiştir. Bu amaçla AYDEP Koordinatörlüğü tarafından bir çalışma yapılmış, bu çalışma daha sonra Eğitim Komisyonunda değerlendirilmiş ve

nihayet Senatonun 21.04.2020 tarihli telekonferans yöntemiyle gerçekleştirilen toplantısında Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Doğal Afet, Salgın ve Acil Durumlarda Derslerin Uzaktan Eğitim Yoluyla Yürütülmesinde İzlenecek Usul ve Esaslar ismi ile kabul edilmiştir. Toplam beş (5) bölümden ve yirmi üç (23) maddeden oluşan usul ve esaslar acil durumlarda uzaktan eğitimin nasıl yürütüleceğine ilişkin ilke ve kuralları belirlemekte, uzaktan eğitimle yürütülen derslerin değerlendirilmesinde hangi usullerin takip edileceğini hükme bağlamaktadır.

Öğrenci Destek Kampanyası

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi kriz döneminde üzerinde hassasiyetle durduğu konuların başında öğrencilerimizin zarar görmemesidir. Bu süreçteki çalışmalarımız öğrencilerimizle sürekli irtibat halinde yürütülmüştür. Onlardan gelen talepler büyük ölçüde karşılanmış, gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Öğrencilerimizle yaptığımız araştırmada önemli bir kısmının (yaklaşık %28) derslere katılabilmek için internet bağlantılarının olma-

dığı ortaya çıkmıştır. Bu durum Üniversitemiz açısından çözülmesi gereken bir sorun olarak görülmüş ve öğretim elemanlarımızın gönüllü girişimiyle, öğrencilerimize yönelik AHİ DAYANIŞMASI adıyla bir kampanya başlatılmıştır. Medeniyetimizin ve bu medeniyete ruh veren milletimizin kadim bir özelliği olan dayanışma ruhu kriz döneminde bir kez daha canlanmış, öğrencilerimizin eğitimden mahrum kalmaması için

çok değerli bir karşılık bulmuştur. Oluşturulan bir form üzerinden yürütülen bu kampanyada her birim/bölüm ihtiyacı olan kendi öğrencilerini tespit etmiştir. Daha sonra isteyen öğretim elemanı gönüllülük esasına göre ihtiyacı olan öğrenciye internet yüklemesi yapmıştır. Bir kısım öğrencilerimizin faturaları ödenmiştir. Dayanışma ku kampanyadan yüzlerce öğrenci yararlanmıştır.

KRİZ SONRASI İÇİN ÇALIŞMALAR

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi kriz sürecini öncesi, sırası ve sonrasını birlikte ele alarak bütüncül bir yaklaşım sergilemiştir. Yukarıda da açıklandığı üzere krize olabildiğince hazırlıklı olan Üniversitemiz kriz sırasında hızlı ve etkili çözümler üreterek sürecin en az hasarla atlatılmasını temel bir amaç olarak görmüştür. Kriz sırasında yapılanları yeterli bulmayan Üniversitemiz kriz sonrasını değerlendirmiş ve neler yapılabileceğine dair adımları şimdiden atmaya başlamıştır. Bu amaçla kullanılmakta olan AYDEP Öğrenme Yönetim Sisteminin geliştirilmesi ve daha etkili ve kullanışlı hale getirilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Bir taraftan mevcut sistemin küçük revizyonlarla kullanılabilirliği sağlanırken diğer taraftan nu sistemi güçlü kılaacak proje çalışması başlatılmıştır. Aşağıda AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemini geliştirmeye yönelik proje çalışması hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir.

Mevzuat Düzenlemesi

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ani gelişen bu süreci yönetirken mevzuata uygunluk açısından da titiz davranmıştır. Bu amaçla uzaktan eğitimle derslerin nasıl yürütüleceği, değerlendirme ve notlandırmanın nasıl yapılacağına ilişkin konuları bütüncül bir anlayışla değerlendirmiş, bu amaçla Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Doğal Afet, Salgın ve Acil Durumlarda Derslerin Uzaktan Eğitim Yoluyla Yürü-

tülmesinde İzlenecek Usul ve Esaslar adıyla kapsamlı bir düzenleme yapmıştır. Sadece bugünkü durumu kurtarmak için değil bundan sonra yaşanabilecek olası acil durumlarda eğitimin aksamadan yürütülebilmesi için yapılması gereken iş ve işlemleri belirli bir disiplin içinde yapılmasını sağlayacak kalıcı bir mevzuat oluşturulmuştur.

Kalite Güvencesi Olarak AYDEP in Modüllerinin Aktif Edilmesi

AYDEP sisteminin esas tasarımı eğitimde yeterliliğe dayalı bir kalite güvencesi oluşturmaktır. Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Bölümünde pilot olarak üç yılı aşkındır örgün eğitimde kullanılan bu sistemin, küresel salgın sürecindeki kullanım başarısı sistemin uzaktan eğitim için de kullanışlı olduğu görülmüştür. Beklenmedik bir dönemde kullanılmaya başlanması AYDEP'in uzaktan eğitim güvence sistemi olarak geliştirilmesi için önemli bir fırsat doğurmuş, böylece krizi fırsata dönüştürecek bir avantaj sağlamıştır. AYDEP'in uzaktan eğitim için kullanılmaya başlaması sürecinde örgün eğitimde kullanılan birçok modülü pasif duruma getirilmiştir. Ancak süreç ilerledikçe kullanıma kapatılan diğer on (10) modül peyderpey aktif hale getirilerek AYDEP'in uzaktan eğitimde de kalite güvencesi sağlayacak bir nitelikte olduğu görülmüştür. AYDEP'in aktif hale getirilen yeni modülleri ile salgın döne-

minde yürütülen tüm derslerin yeterlikler üzerine temellendirilmesi sağlanmıştır. Örgün eğitim için tasarlanan AYDEP kalite güvencesi sistemi, krizin uzaktan eğitimi zorunlu kılmasıyla birlikte uzaktan eğitiminde kalite güvencesi kapsamına alınması sağlanmıştır. Bu süreçte yaşanan deneyimler, AYDEP sistemini bütün durumlar için etkinleştirecek bir fırsat doğmuştur.

AYDEP Sisteminin Diğer Kuruluşlara Tanıtımı

Salgın, yükseköğretim kurumlarının uzaktan eğitime ne kadar hazır olduklarını görmeleri için önemli bir fırsat sağlamıştır. Bu süreçte altyapısı güçlü olan ve krizler için hazırlık yapan üniversiteler önemli avantaj yakalamıştır. Kriz döneminde de eğitimin kesintiye uğramadan devam etmesinde bu hazırlıkların ve uzaktan eğitim sistemlerinin önemi görülmüştür. Bu süreçte ortaya çıkan bir diğer önemli mesaj, eğitimin sürdürülebilirliği ve bilgi güvenliği açısından uzaktan eğitim sistemlerinin yerli ve milli olmasının gerekliliğidir. AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemi, uzaktan eğitim sürecindeki başarısı ve kullanım kolaylığı nedeniyle birçok Üniversitemizin ilgisini çekmiş, Üniversitemiz AYDEP koordinatörlüğü tarafından çok sayıda tanıtım yapılmıştır. Tanıtım sürecinde Üniversitemizimizin uzaktan eğitim için de yerli ve milli yazılımlara gereksinim du-

yulduğu dile getirilmiştir. AY-DEP'in eğitim kurumlarında kullanımına yönelik tanıtımlar halen devam etmektedir.

Proje Çalışmaları

Covid-19 salgını nedeniyle yüz yüze yapılamayan eğitimin aksa-madan devam etmesini sağlayacak entegre eğitim modüllerinin geliştirilmesi konusunda proje çalışmaları başlatılmıştır. Proje kapsamında iki farklı modülün geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Geliştirilecek modüller Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi tarafından özgün olarak geliştirilen ve kullanılmakta olan öğrenme yönetim sistemi Ahi Yeterliğe Dayalı Eğitim Projesine (AYDEP) entegre edilecektir. Her iki proje mevcut AYDEP yazılımının güçlendirilmesine yönelik projelerdir. Geliştirilecek iki modül, mevcut öğrenme yönetim sistemine entegre edilecek ve salgın, doğal afet, ekonomik kriz vb. insan hareketliliğinin ve yüz yüze eğitim imkanlarının kısıtlandığı durumlarda eğitimin aksamadan sürdürülmesine imkân sağlayacaktır.

1-Uzaktan Canlı Eğitim Modülü:

Bu projede uzaktan eğitim kapsamında yapılan canlı dersler için kullanılacak bir modülün geliştirilmesi amaçlanmaktadır. AYDEP yazılımına entegre edilecek bu yazılım sayesinde yerli

ve milli yazılım geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu modül uzaktan senkron eğitime imkân veren bir etkileşim modülü olarak tasarlanmaktadır. Geliştirilecek modülün temel özellikleri şunlar olacaktır:

AYDEP Öğrenme Yönetim Sistemindeki veri tabanında mevcut bilgileri kullanarak hızlı biçimde canlı sınıf oluşturulması,

Aynı sınıf içerisinde 500 kişiye kadar sesli ve görüntü paylaşım yapılması,

Sistem üzerinden yazılı iletişim sağlanması, anlık mesajlaşma ve forum oluşturulması,

Sistem üzerinden yoklama alma, ödev verme ve kontrol etme,

Beyaz tahta uygulaması, sanal sınıf gibi uzaktan eğitimin etkili biçimde yürütülmesinde gerekli olan tüm işlemleri yapabilecek özellikler taşıyacaktır.

2-Çevrimiçi Güvenli Sınav Modülü:

Bu modül eğitsel kazanımların değerlendirilmesinde kullanılacak güvenli ölçme ve değerlendirme modülünün geliştirilmesidir. Bu modül ile hedeflenen özellikler.

Sistem üzerinden anlık sınav uygulaması,

Sınav sonuçlarının paylaşılması, sınavlar hakkında geri bildirim verilmesi ve gerektiğinde sınav kağıdının görüntülenebilmesi,

Ayrıca kişiselleştirilmiş sınav uygulamalarına imkân veren değerlendirme modülü ile sınav güvenliği sağlanmış olacak ve öğrencilerin öğrenme kazanımları en doğru biçimde ölçülebilecektir.

Ölçme Değerlendirme modülü kullanılarak yapılacak sınavlar mevcut öğrenci yönetmeliklerinde tanımlanmış kurallara uygun olarak öğrencilerin transkriptlerini oluşturabilecektir.

Proje kapsamında geliştirilecek modüller masaüstü ve dizüstü bilgisayarlarda çalıştığı gibi tablet ve cep telefonları üzerinden de çalışacaktır. Geliştirilecek modüller sistemi kullananlarla ilgili işlemleri kayıt altına alacak ve daha sonra gerektiğinde raporlayacaktır. Kural tabanlı olarak geliştirilecek modüller AYDEP yazılımı ile entegre edilecek ve bu sayede Uzaktan Eğitimde Kalite Güvence Sistemi oluşturacaktır. Geliştirilecek modüller kriz ya da normal zamanlarda aktif biçimde kullanılacak bir devamlılığa sahip olacaktır. Geliştirilecek modüller eğitim amaçlı tüm kurumlar tarafından kullanılabilir.

aydep EĞİTİMDE
KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

EĞİTİM İÇİN SINIR YOK

KRİZ DÖNEMİNDE
**FARKLI BİR
YÖNETİM
YAKLAŞIMI**

aydep EĞİTİMDE
KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ

www.ahievran.edu.tr

Kırşehir - 2020